

Müellif: Ömer Nasuhi Bilmen

Dergi: Beyânülhak

Tarih: 15 Muharrem 1329

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

İnsan gözlerini safahât-ı kâinata atf ettikçe fikrini nurlar içinde bırakacak nice menâzır-ı latîfiyyeyi müşâhedeye muvaffak olur.

Mâî, latîf semanın; o fezâ-yı şaşâ-nisârın temâşâsından mütehassıl tulûât-ı fikriyye, sünûhât-ı kalbiyye ne kadar parlak, ne kadar âlîdir!..

Her gün başka bir tarâvetle tulû ederek letâfetiyle, tele'lüâtiyle ufukları yıldızlayan zerrin Güneş ruhanî, ne kadar câmi'-i meâlîdir!..

Lakin bu harika-i meşîyyetin akşama karîb her tarafa sönük, sönük ziyâlarını neşrederek gurûba başlaması, ufukta hûnîn bir manzaradan başka bir eser bırakmayıp nâbedîd olması ise ne derece müessir ne derece hüzn-âverdir!..

Kevkebe-i nehârın gurûbunu müteâkip kalbi istilâ eden tesirâtı ancak başka bir melâhatle, başka bir nuraniyyetle tulûa başlayan rengîn, muhteşem mehtâbın; zerrin, lâmia-nisâr sitârelerin gösterdiği çehre-i tebsüm-perver izâle edebilir.

İnsan bu parlak parlak ecrâm-ı felekiyyeyi temâşâ ettikçe azamet-i rabbâniyyeyi tebcîle kudret-i zâhire-i sübhaniyyeyi takdîse başlayarak bî-ihdiyâr:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

diye vahdâniyet-i ilâhiyyeye karşı serfürû perde-i ihtirâm olmaya çalışır.

Fezâ-yı âsuman bu kadar envâr-ı tecelliyâta mazhar olduğu halde içinde yaşamakta bulunduğumuz seyyâre-i arzın, bu bedâa-ı kudretin dahi kendine has bir letâfeti, bir mehâsin-i tabî'iyyesi yok mudur? Acaba zerrât-ı kâinat içinde bir şey varmıydı ki nezâhet-i fitriyyeye, binlerce letâif-i lâhûtiyyeye cilvegâh olmasın?..

Bahara eşi'a-yı nisârın feyz-i kudûmiyle küşâyış bulan rengîn rengîn çiçeklere baktıkça, ağaçların yeşil yeşil yaprakları üzerinde zümrüdîn levhalar tersî' eden pırlanta elmaslar gibi parlayan şeffaf, münevver jaleleri temâşâ ettikçe bâlâ-yı cebelden dökülen şelalelerin serû'l-cereyan ırmakların sahillere çarpınan mütemevviç denizlerin terane-i ruh-perverânesini işittikçe insan için ğışa olmamak kâbil midir?

Hassas, nezîhü'l-fikir bir şair için bu kadar elvâh-ı münevvereyi temâşâ edip de:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

beyitleriyle tezyîn-i lisân etmemek tasavvur olunamaz.

Hayfâ ki hazan-ı hazin gelir gelmez bahar-ı münevverin o mevsim-i latîfin perverde-i iltifâtı olan dil-nişîn varaklar sararıp solar. Zarif zarif şükûfeler teverrüm etmiş birer nâzenîn gibi

karîn-i fena olup gider. Tulûa karşı terennümâta başlayan güzel güzel kuşcağızların zemzemeleri işitilmez olur. Kesif kesif bulutların zemine karşı yağdırdığı baran katreleri eşkâbe-i garîbân gibi fevâid-i beşerde bir hiss-i hazin uyandırır, insan bu manzara-ı fecîanın karşısında dahi:

Kimdir bu bâğî böylece pejmürde hal eden?

Evrâk-ı sebz renk ile behçet feza iken.

Solmuş niçün çimenleri, evrâkı, gülleri?

Susmuş neden ‘anâdil-i âvâze-i perveri?

Bir heykel-i kadîde müşabih bugün neden?

Her yer şecer-i cevâhir-i ezhâra gark iken.

nevhâtıyla teessürât-ı kalbiyyesini, teheyyücât-ı ruhiyyesini izhâr etmeden kendini alamaz.

İşte âfâka, kitâb-ı kâinata dikkat olundukça kutsiyet-i ilâhiyyeyi gösterir. Vahdaniyet-i samedâniyyeye delâlet eder. Daha nice bedîalara tesadüf olunur.

Bir kere de lehâza-i intibâhımızı nüfus-ı nâtıka-ı beşeriyyeye ircâ’ edelim. Beşer ne garip, ne mükemmel, ne kadar câmi’-i mehâsin bir mahluk-ı acîbü’l-hilkattir!..

Ruh-ı beşeriyetteki letâfet, kuvâ-yı fikriyye ve havâss-ı tabî’iyyesindeki mükemmeliyet efkâr-ı münevverenin, dühât-ı hükemânın anlayacağı mertebeden binlerce mertebe âlîdir.

Ey beşer! Ey numûne-i ulviyet! Gözlerin önünde parlayan bu kadar elvâh-ı zarîfeyi bu kadar âsâr-ı münevvere-i ilâhiyyeyi düşün. Kudret-i fâtıranın azametini, celâl ve mehâbetini mülâhaza et. Mebde-i kâinat barigâh-ı vahdet penâhına karşı cebîn-sây ubûdiyet olmaya çalış:

□□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Ey beşer! Ey nüsha-i kemalât! Dîde-i basîretini aç, tarih-i âlemi oku. Ümem-i maziyyenin, bu gün topraklar içinde bî-nişân olan o koca adamların sergüzeşt-i sefilânesini mütâlaa et, âmâl-i redîeden temâyülât-ı gayr-i meşrûadan kaçın. İhtirasât-ı nefsâniyyenin, infialât-ı vicdaniyyenin mağlubu olma. Fikrini hissiyât-ı diniyye ile tenvîr, vücudunu mekârim-i ahlak ile tezyîn etmiş olduğunu:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

beyitleriyle parlak bir surette ispat et ki ebedî bir nâm-ı meâli ittisâm-ı ihrâzına muvaffak olmuş olasın.

Mekteb-i Kudât Müdavimlerinden

Erzurumlu Ömer Nasuhi

Hazırlayan: Muhammed Salih Yıldız

Editör: Ömer Faruk Güneş

Link: http://isamveri.org/pdfosm/D00524/1326_93/1326_93_NASUHIO.pdf